



Izvedbeni plan nastave (*syllabus*<sup>1</sup>)

|   |  |  |  |   |  |
|---|--|--|--|---|--|
| <b>Sastavnica</b>                         | <b>Odjel za zdravstvene studije</b>  | <b>akad. god.</b>  | 2023./2024.  |   |  |
| <b>Naziv kolegija</b>                     | <b>Etika u zdravstvenim istraživanjima i praksi</b>  | <b>ECTS</b>  | 5  |   |  |
| <b>Naziv studija</b>                      | <b>Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo</b>  |  |  |   |  |
| <b>Razina studija</b>                     | <input type="checkbox"/> prijediplomski <input checked="" type="checkbox"/> diplomski <input type="checkbox"/> integrirani <input type="checkbox"/> poslijediplomski   |  |  |   |  |
| <b>Godina studija</b>                     | <input type="checkbox"/> 1. <input type="checkbox"/> 2. <input type="checkbox"/> 3. <input type="checkbox"/> 4. <input type="checkbox"/> 5.  |  |  |   |  |
| <b>Semestar</b>                           | <input checked="" type="checkbox"/> zimski <input checked="" type="checkbox"/> I. <input type="checkbox"/> II. <input type="checkbox"/> III. <input type="checkbox"/> IV. <input type="checkbox"/> V. <input type="checkbox"/> VI.<br><input type="checkbox"/> ljetni  |  |  |   |  |
| <b>Status kolegija</b>                    | <input checked="" type="checkbox"/> obvezni kolegij <input type="checkbox"/> izborni kolegij <input type="checkbox"/> izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela  |  | <b>Nastavničke kompetencije</b> <input type="checkbox"/> DA <input checked="" type="checkbox"/> NE |   |  |
| <b>Opterećenje</b>                        | 30    P    30    S    15    V  | <b>Mrežne stranice kolegija</b>  | <input checked="" type="checkbox"/> DA <input type="checkbox"/> NE                                 |   |  |
| <b>Mjesto i vrijeme izvođenja nastave</b> | Predavaonica OB Zadar  | <b>Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij</b>  |  |   |  |
| <b>Početak nastave</b>                    | 25.01.2024.  | <b>Završetak nastave</b>   | 10.02.2024.  |   |  |
| <b>Preduvjeti za upis</b>                 | Završen preddiplomski zdravstveni studij i upisan diplomski studij.  |  |  |   |  |
| <b>Nositelj kolegija</b>                  | Prof. prim. dr.sc. Tatjana Šimurina, dr.med.   |  |  |   |  |
| <b>E-mail</b>                             | tsimurina@unizd.hr   | <b>Konzultacije</b>  | Elektroničkom poštom   |   |  |
| <b>Izvođač kolegija</b>                   | Prof. prim. dr.sc. Tatjana Šimurina, dr.med.<br>Doc. dr sc. Marija Ljubičić mag. med. techn<br>Doc. dr sc Jakov Mihanović, dr. med.  |  |  |   |  |
| <b>E-mail</b>                             | <a href="mailto:marija.ljubicic.zadar@gmail.com">marija.ljubicic.zadar@gmail.com</a><br><a href="mailto:mihanovic@gmail.com">mihanovic@gmail.com</a>   | <b>Konzultacije</b>  | Elektroničkom poštom   |   |  |
| <b>Suradnici na kolegiju</b>              |  |  |  |   |  |
| <b>E-mail</b>                             |  | <b>Konzultacije</b>  |  |   |  |
| <b>Suradnici na kolegiju</b>              |  |  |  |   |  |
| <b>E-mail</b>                             |  | <b>Konzultacije</b>  |  |   |  |
| <b>Vrste izvođenja nastave</b>            | <input checked="" type="checkbox"/> predavanja<br><input type="checkbox"/> samostalni zadaci   | <input checked="" type="checkbox"/> seminari i radionice<br><input type="checkbox"/> multimedija i mreža | <input checked="" type="checkbox"/> vježbe<br><input type="checkbox"/> laboratorij                 | <input type="checkbox"/> obrazovanje na daljinu<br><input type="checkbox"/> mentorski rad | <input type="checkbox"/> terenska nastava<br><input type="checkbox"/> ostalo |
| <b>Ishodi učenja kolegija</b>             | Studenti će biti osposobljeni za prepoznavanje etičkih problema kako kod zdravih tako i bolesnih pojedinaca, te za samostalno rješavanje etičkih problema koji nadolaze u svakodnevnom radu; upoznat će značenje i važnost etike, morala i filozofije u sestrinstvu; usvojiti će primjenu etičkog kodeksa u sestrinstvu; upoznat će potrebu za znanstvenoistraživačkom čestitošću, podrijetlo i osnovna obilježja znanstvenoistraživačke etike.  |  |  |   |  |
| <b>Ishodi učenja na razini programa</b>   | Znanje teorijsko:<br>- izraziti i obraniti stavove unutar područja sestrinstva prema zadanim kriterijima<br>Vještine socijalne:<br>- razvijanje profesionalnog odnosa i odgovornosti u procesu rada, ponašanje u suglasju s moralnim, etičkim i zakonskim normama zdravstvene profesije<br>- ostvarivanje adekvatne komunikaciju s pacijentima, članovima obitelji i drugima<br>- ostvarivanje upravljanja te složenih komunikacija i suradnje s članovima multidisciplinarnog radnog i znanstvenog tima |  |  |   |  |

<sup>1</sup> Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.



|   |   |   |  |  |  |
|---|---|---|--|--|--|
| <b>Načini praćenja studenata</b>        | <input checked="" type="checkbox"/> pohađanje nastave   | <input checked="" type="checkbox"/> priprema za nastavu | <input type="checkbox"/> domaće zadatke                | <input type="checkbox"/> kontinuirana evaluacija | <input type="checkbox"/> istraživanje                    |
|   | <input checked="" type="checkbox"/> praktični rad   | <input type="checkbox"/> eksperimentalni i rad          | <input checked="" type="checkbox"/> izlaganje          | <input type="checkbox"/> projekt                 | <input type="checkbox"/> seminar                         |
|   | <input type="checkbox"/> kolokvij(i)  | <input checked="" type="checkbox"/> pismeni ispit       | <input checked="" type="checkbox"/> usmeni ispit       | <input type="checkbox"/> ostalo:                 |  |
| <b>Uvjeti pristupanja ispitu</b>        | /točno navesti uvjete za pristupanje ispitu, npr. položen kolokvij, održana prezentacija i sl./gdje je primjenjivo, navesti razlike za redovne i izvanredne studente/   |   |  |  |  |
| <b>Ispitni rokovi</b>                   | <input checked="" type="checkbox"/> zimski ispitni rok  |   | <input checked="" type="checkbox"/> ljetni ispitni rok |  | <input checked="" type="checkbox"/> jesenski ispitni rok |
| <b>Termini ispitnih rokova</b>          | 24.02.2024./09.03.2024.   |   | 15.06.2024.  |  | 07.09.2024.  |
| <b>Opis kolegija</b>                    | <p>M1 Opći dio: Etika, moral, deontologija. Etički principi u sestrijskoj njezi. Etička odgovornost u sestrijskoj skrbi za bolesnika. Pravo bolesnika na informirano liječenje. Dokumenti Ujedinjenih naroda (UN) (Universal Declaration of Human Rights, Convention on the Rights of the Child, The rights of the dying); Etički dokumenti za sestre (Midwife's oath, The ICN Code of Ethics for Nurses, Code for Nurses and Medical Functionals).</p> <p>P Uvodno predavanje: Etika. Deontologija. Medicinska etika. Povijesni razvoj etike. Ostala predavanja: Savjest i priziv savjesti. Pravo na dostojanstven život i smrt. Etika u zdravstvu i kršćanska antropologija. Etički kodeksi u zdravstvu. Dokumenti međunarodnih tijela koji se odnose na etiku u zdravstvu. Etika i pravni propisi. Pravo na informirano liječenje. Obaviješteni pristanak. M2 Posebni dio: Etika u perinatalnoj i reproduktivnoj medicini, u medicinskoj genetici, u kirurgiji, anesteziologiji i intenzivnom liječenju, kod kardiopulmonalnog oživljavanja, kod transplantacije organa, smrtno oboljelog bolesnika, duševnog bolesnika.</p> <p>P Predavanja: Etički problemi u medicinskoj genetici. Etika u perinatalnoj i reproduktivnoj medicini. Etički problemi u pedijatriji. Etika u kirurgiji. Etika u anesteziologiji. Etika u intenzivnom liječenju kritično oboljelog. Etička pitanja kod kardiopulmonalnog oživljavanja. Etički problemi povezani s darivanjem organa. Etički problemi povezani sa zaraznim bolestima. Etički problemi u liječenju smrtno oboljelog. Eutanazija. Etička pitanja u psihijatriji. Etički problemi u gerijatriji.</p> <p>M3 Etički problemi kod znanstvenog istraživanja na ljudima i životinjama, i publiciranje rezultata znanstvenog istraživanja. Uloga i značenje etičkih povjerenstava.</p> <p>P Predavanja: Etički problemi kod medicinskih istraživanja na ljudima. Etički problemi kod istraživanja na životinjama. Znanstveno-istraživačka čestitost. Etičko povjerenstvo. Osobna odgovornost istraživača pri provedbi istraživanja. Odgovorna provedba istraživanja u istraživačkim i zdravstvenim ustanovama. Poštivanje etike u znanstvenim medicinskim publikacijama. Kritičko čitanje znanstvenih publikacija. Očuvanje znanstvenoistraživačke čestitosti.</p> <p>S + M Seminari + Metodičke vježbe: Eutanazija. Darivanje organa. Pobačaj – etička pitanja. Pravo na bezbolni porod. Etika i ljudsko kloniranje. Umjetna oplodnja – etička pitanja. Etička pitanja u kardiopulmonalnom oživljavanju. Prilina hospitalizacija duševnog bolesnika. Etički problemi kod oboljelih s infekcijom HIV-om. Etički problemi smrtno oboljelog. Obaviješteni pristanak za anesteziiju. Obaviješteni pristanak za kirurški zahvat. Obaviješteni pristanak za invazivne procedure u liječenju. Etičke dileme u transfuziologiji. Etički problemi vezani uz transplantaciju organa. Kritički osvrt na poštivanje etičkih principa u znanstvenom publiciranju. Primjer poštivanja znanstvenoistraživačke čestitosti u pisanju i publiciranju. Utjecaj tehnološkog napretka na pristup bolesniku u suvremenoj medicini. Poštivanje etičkih principa u komunikaciji s bolesnikom. Poštivanje etičkih principa u komunikaciji s rodbinom teško oboljelog na intenzivnom liječenju.</p> <p>Razgovor s rodbinom moždano mrtvog bolesnika s ciljem darivanja organa. Odvajanje od mehaničke ventilacije kod dokazane moždane smrti. Pravo na dostojanstveno starenje i smrt. Etički problemi u pristupu liječenju akutne i kronične boli. Poštivanje etičkih načela komunikacije u timskom radu s bolesnikom. Pristup vjerskim obredima za vrijeme hospitalizacije. Uloga i značaj etičkog povjerenstva. Poštivanje etičkih principa od strane etičkih povjerenstava. Javno iznošenje podataka o zdravstvenom stanju bolesnika. Elektronička i pisana medicinska dokumentacije i poštivanje tajnosti podataka o bolesniku.</p> |   |  |  |  |
| <b>Sadržaj kolegija (nastavne teme)</b> | Doc. dr. sc. J. Mihanović dr. med. OB Zadar predavaonica 1 P1-10 25.01. – 26.01. 2024. (15-19h)<br>1. Uvodno predavanje: Etika, Medicinska etika, Povijesni razvoj etike<br>2. Etika u zdravstvu i kršćanska antropologija<br>3. Etičko povjerenstvo – uloga i značenje   |   |  |  |  |



|   |   |  |  |  |  |                                       |
|---|---|--|--|--|--|---------------------------------------|
|   | <p>4. Etika u kirurgiji<br/>5. Medicinska informacija<br/>6. Deontologija<br/>7. Etički kodeksi u zdravstvu. Dokumenti međunarodnih tijela koji se odnose na etiku u sestrinstvu. Etika i pravni propisi<br/>8. Bioetika u procesu istraživanja i razvoja novih lijekova<br/>9. Etički problemi u gerijatriji<br/>10. Etički problemi povezani sa zaraznim bolestima<br/>Prof dr.sc. T. Šimurina 27.01.2024.<br/>11. Pravo na informirano liječenje. Obaviješteni pristanak<br/>12. Etika u anesteziologiji<br/>13. Etika u intenzivnom liječenju kritično oboljelog<br/>14. Etička pitanja kod kardiopulmonalnog oživljavanja<br/>15. Etički problemi povezani s darivanjem organa<br/>Doc dr sc Marija Ljubičić, mag med.techn. – OB Zadar, predavaonica: 01.-02-02. 2024.<br/>16. Dokumenti medicinske etičke relevantnosti u sestrinstvu<br/>17. Očuvanje znanstvenoistraživačke čestitosti u sestrinstvu<br/>18. Savjest i priziv savjesti<br/>19. Etički problemi u pedijatriji Etički problemi u gerijatriji<br/>20. Pravo na dostojanstven život i smrt. Palijativna skrb- etički problemi<br/>21. Odgovorna provedba istraživanja u istraživačkim i zdravstvenim ustanovama<br/>22. Osobna odgovornost istraživača pri provedbi istraživanja<br/>23. Etički problemi u medicinskoj genetici. Kloniranje<br/>24. Etika u perinatalnoj i reproduktivnoj medicini<br/>25. Etički problemi u liječenju smrtno oboljelog. Eutanazija<br/>Prof dr sc Tatjana Šimurina – 03.02. 2024. (09-13h)<br/>26. Etička pitanja u psihijatriji. Prisilna hospitalizacija<br/>27. Etički problemi kod medicinskih istraživanja na ljudima<br/>28. Etički problemi kod istraživanja na životinjama<br/>29. Poštivanje etike u znanstvenim medicinskim publikacijama<br/>30. Kritičko čitanje znanstvenih publikacija<br/><b>Seminari:</b> Nastavnici će najkasnije dva tjedna prije početka kolegija dostaviti teme seminara s uputama preko foruma na Merilin sučelju kako bi se studenti pripremili za seminare.<br/>Doc. dr. sc. M. Ljubičić mag. med. tech. OB Zadar, predavaonica 1 S= 20 sati, 08-09.02.2024. (15-19h)<br/>Doc. dr.sc. J. Mihanović dr.med. OB Zadar, predavaonica 1. S=10 sati, 10.02. 2024 (09-13h)<br/><b>Vježbe</b> 03.02. 2024. Prof dr sc Tatjana Šimurina<br/>•Kritički osvrt na odabrani znanstveni članak s obzirom na poštivanje znanstveno-istraživačke čestitosti i etičkih načela istraživanja<br/>•Zahtjevi za provođenje istraživanja Etičkom povjerenstvu<br/><i>Moguća su manja odstupanja u rasporedu o čemu će studenti biti obaviješteni preko sučelja Merilin.</i><br/>Očekuje se da svi studenti prođu puni opseg nastave uz eventualni opravdani izostanak do pet nastavnih sati na ovom kolegiju kako bi se nastavno gradivo uspješno svladalo.</p> |  |  |  |  |                                       |
| <b>Obvezna literatura</b>   | <p>1. Fatović-Ferenčić S i Tucak A., ur. Medicinska etika. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.<br/>2. Zurak N., ur. Medicinska etika. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu-Medicinski fakultet, Merkur A.B.D.; 2007.</p>   |  |  |  |  |                                       |
| <b>Dodatna literatura</b>   | <p>Nastavni tekstovi, Power point prezentacije predavanja u dogovoru s nastavnikom</p>  |  |  |  |  |                                       |
| <b>Mrežni izvori</b>  | <p>Webinar snimke u sustavu Merilin</p>   |  |  |  |  |                                       |
| <b>Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)</b>  | <p>Samo završni ispit</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> završni pismeni ispit</td> <td style="width: 25%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> završni usmeni ispit</td> <td style="width: 25%; text-align: center;"><input checked="" type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit</td> <td style="width: 25%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit</td> </tr> </table>   | <input type="checkbox"/> završni pismeni ispit             | <input type="checkbox"/> završni usmeni ispit                      | <input checked="" type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit | <input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit |                                       |
|   | <input type="checkbox"/> završni pismeni ispit  | <input type="checkbox"/> završni usmeni ispit              | <input checked="" type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit | <input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit             |  |                                       |
| <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 16.6%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće</td> <td style="width: 16.6%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> kolokvij / zadaća i završni ispit</td> <td style="width: 16.6%; text-align: center;"><input checked="" type="checkbox"/> seminarski rad</td> <td style="width: 16.6%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit</td> <td style="width: 16.6%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> praktični rad</td> <td style="width: 16.6%; text-align: center;"><input type="checkbox"/> drugi oblici</td> </tr> </table> | <input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće   | <input type="checkbox"/> kolokvij / zadaća i završni ispit | <input checked="" type="checkbox"/> seminarski rad                 | <input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit            | <input type="checkbox"/> praktični rad                 | <input type="checkbox"/> drugi oblici |
| <input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće   | <input type="checkbox"/> kolokvij / zadaća i završni ispit  | <input checked="" type="checkbox"/> seminarski rad         | <input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit            | <input type="checkbox"/> praktični rad                             | <input type="checkbox"/> drugi oblici                  |                                       |
| <b>Način formiranja završne ocjene (%)</b>  | <p>npr. 20% seminar, 80% završni ispit (test i/ili usmeni ovisno o odluci nastavnika)</p>   |  |  |  |  |                                       |
|   | <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">&lt;60</td> <td style="text-align: center;">% nedovoljan (1) moguća su odstupanja do 10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60-69</td> <td style="text-align: center;">% dovoljan (2)</td> </tr> </table>  | <60  | % nedovoljan (1) moguća su odstupanja do 10%                       | 60-69  | % dovoljan (2)   |                                       |
| <60   | % nedovoljan (1) moguća su odstupanja do 10%  |  |  |  |  |                                       |
| 60-69   | % dovoljan (2)  |  |  |  |  |                                       |



|  |  |                  |
|--|--|------------------|
| <b>Ocjnjivanje kolokvija i završnog ispita (%)</b> | 70-79  | % dobar (3)      |
|  | 80-89  | % vrlo dobar (4) |
|  | >90%   | % izvrstan (5)   |
| <b>Način praćenja kvalitete</b>                    | <input checked="" type="checkbox"/> studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta<br><input type="checkbox"/> studentska evaluacija nastave na razini sastavnice<br><input type="checkbox"/> interna evaluacija nastave<br><input checked="" type="checkbox"/> tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete<br><input type="checkbox"/> ostalo   |                  |
| <b>Napomena / Ostalo</b>                           | <p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;</li><li>- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“.</li></ul> <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u><i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</i></u>.</p> <p>U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi.<br/><i>/izbrisati po potrebi/</i></p> |                  |